सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ह्यान्ड बुक-२०८१

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जलस्रोत तथा सिंचाइ विभाग
सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल

ADB

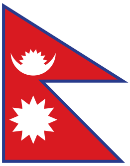

राष्ट्रिय गान

सयौं थुङ्गा फूलका हामी एउटै माला नेपाली
सार्वभौम भई फैलिएका मेची महाकाली ।

प्रकृतिका कोटीकोटी सम्पदाको आँचल
वीरहरूको रगतले, स्वतन्त्र र अटल ।

ज्ञानभूमी, शान्तिभूमि तराइ, पहाड, हिमाल
अखण्ड यो प्यारो हाम्रो मातृभूमि नेपाल

बहुल जाति, भाषा, धर्म, संस्कृति छन् बिशाल
अग्रगामी राष्ट्र हाम्रो, जय जय नेपाल ।

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ह्यान्ड बुक
२०८१

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जलस्रोत तथा सिंचाइ विभाग
सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल

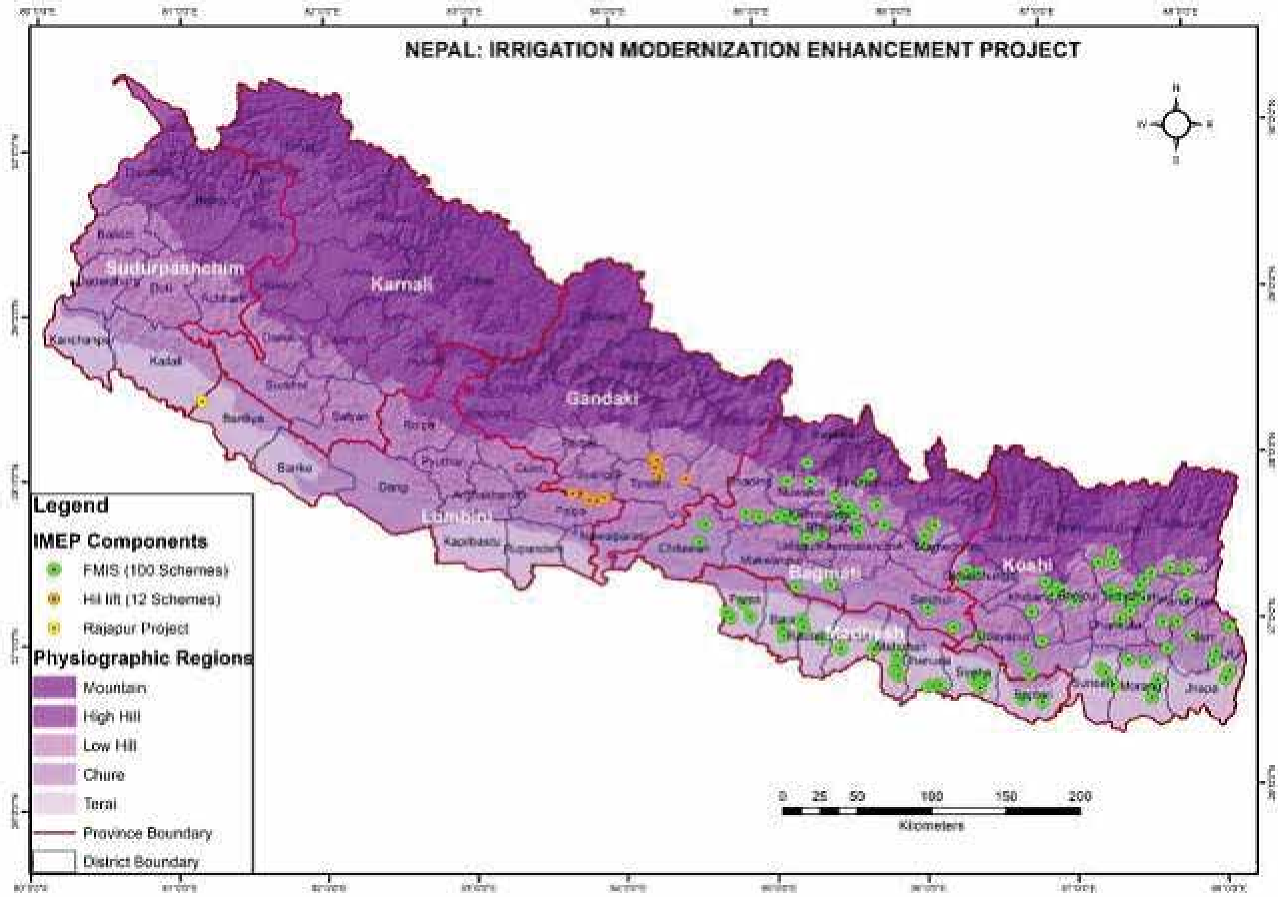

NEPAL: IRRIGATION MODERNIZATION ENHANCEMENT PROJECT
Sudurpashchim
Karnali
Gandaki
Lumbini
Bagmati
Madhesh
Koshi
Kanchanpur
Kailali
Bardiya
Banke
Dang
Salyan
Rolpa
Pyuthan
Arghakhanchi
Kapilbastu
Rupandehi
Palpa
Nawalparasi
Chitawan
Makwanpur
Tanahu
Dhading
Nuwakot
Sindhuli
Jhapa
Morang
Sunsari
Saptari
Siraha
Dhanusha
Mahottari
Rautahat
Parsa
Legend
IMEP Components
FMIS (100 Schemes)
Hil lift (12 Schemes)
Rajapur Project
Physiographic Regions
Mountain
High Hill
Low Hill
Chure
Terai
Province Boundary
District Boundary
0 25 50 100 150 200
Kilometers
N
E
S
W

व्यक्तिगत विवरण

नाम : ....

पद : ....

ठेगाना : ....

टेलिफोन नम्बर : ....

मोबाइल नम्बर : ....

इमेल : ....

अस्थायी ठेगाना : ....

कार्यालयको नाम : ....

टेलिफोन नम्बर : ....

फ्याक्स नम्बर : ....

इमेल : ....

जन्ममिति : .... जन्मस्थल : ....

उचाइ : .... वजन : ....

हुलिया : .... रगत समूह : ....

नागरिकता प्रमाणपत्र नम्बर/मिति : ....

राष्ट्रिय परिचय-पत्र नम्बर : ....

कर्मचारी सञ्चयकोष परिचय-पत्र नम्बर : ....

नागरिक लगानी कोष परिचय-पत्र नम्बर : ....

स्थायी लेखा नम्बर : ....

जीवन बीमा परिचय-पत्र नम्बर : ....

सवारी अनुमति पत्र नम्बर : ....

पासपोर्ट नम्बर : ....

खबर गर्नुपरे नजिकका आफन्तको (मोबाइल नम्बर) : ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

आयोजनाको विवरण

ADB

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

आयोजनाको विवरण

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजनाको उद्देश्य नेपालका पाँचवटा प्रदेशहरुमा रहेका सिंचाइ प्रणालीको उत्पादकत्व, लाभ र जलवायु उत्थानशीलता अभिवृद्धि गर्नु हो । यस आयोजनाले सिंचाइ प्रणालीलाई आधुनिकीकरण गर्ने, एकीकृत बाली तथा जल व्यवस्थापन प्रवर्द्धन गर्ने र जलवायु-स्मार्ट कृषि व्यवसायको संस्थागत गर्ने लक्ष्य राखेको छ । आयोजनाबाट करिब ५६,००० कृषकहरू लाभान्वित हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

मुख्य गतिविधिहरू :

- ३२,००० हेक्टर सतह सिंचाइ प्रणालीको आधुनिकीकरण गर्ने
- १,३५४ हेक्टर सुख्खा पहाडी भूभागमा सिंचाइ पुऱ्याउनका लागि पहाडी लिफ्ट सिंचाइको परीक्षण गर्ने
- किसान तथा सरकारी संस्थाहरूलाई एकीकृत बाली तथा जलस्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने
- कृषि उत्पादकत्व र यसको व्यापारमा सुधार गर्न यान्त्रीकरण तथा व्यवसायीकरणको प्रवर्द्धन गर्ने
- सिंचाइ प्रणालीको सञ्चालन र मर्मतसम्भारमा किसानलाई आत्मनिर्भर बनाउन पहल गर्ने

यो आयोजना नेपाल सरकारको राष्ट्रिय जलस्रोत रणनीति (२००२-२०२७), कृषि विकास रणनीति (२०१५-२०३५) र राष्ट्रिय जल स्रोत नीति (२०७७) सँग तादम्यता हुने गरी तयार पारिएको छ । यसले जलस्रोत उपयोगको दक्षता, कृषि प्रवर्द्धन र संस्थागत सुदृढीकरणलाई सहयोग गर्ने उद्देश्य राखेको छ । साथै, सिमान्तकृत किसानहरुमाझ जलवायु-स्मार्ट कृषि प्रवर्द्धन गरेर नेपालले विश्वसामू गरेको जलवायु प्रतिवद्धतालाई पनि सम्बोधन गर्नेछ । एसियाली विकास बैंकको रणनीतिसँग तादम्यता कायम गर्दै, आयोजनाले ग्रामीण गरिबी न्युनीकरणका लागि निम्न कार्यहरु गर्ने लक्ष्य राखेको छ :

- महिला किसानहरूको सशक्तिकरण गर्ने
- जलस्रोतको संरक्षण सुनिश्चितता र जलवायु उत्थानशीलता अभिवृद्धि गर्ने
- खाद्य सुरक्षाको प्रवर्द्धन तथा गरिबी न्युनीकरण गर्ने

नेपालमा खाद्य सुरक्षामा सुधार ल्याउनु आयोजनाको मुख्य अपेक्षा हो, भने आयोजनाको उपलब्धी आयोजना कार्यान्वयन हुने क्षेत्रमा कृषि उत्पादकत्व र यसको दीगोपनामा सुधार ल्याउनु रहेको छ ।

संक्षिप्त उपलब्धिहरू

उपलब्धि १ : सिंचाइ पूर्वाधारको आधुनिकीकरण : १७,४५२ हेक्टर क्षेत्रफलको किसानद्वारा व्यवस्थित १०० वटा सिंचाइ प्रणाली (FMIS) र १४,५०० हेक्टर क्षेत्रफलको बर्दिया राजापुर सिंचाइ आयोजनाको आधुनिकीकरण गर्ने । गेटेड इन्टेक संरचना, नदी किनाराको सुरक्षा र

सिंचाइ नहरहरूको निर्माण तथा पुन:निर्माण गर्ने । करिब १,३५४ हेक्टर क्षेत्रफल सिंचित हुने १२ वटा पहाडी लिफ्ट सिंचाइ प्रणालीमा आधुनिक पानी वितरण प्रविधिको प्रयोग गर्ने ।

उपलब्धि २ : सिंचाइ तथा कृषि क्षेत्र हेर्ने संस्था तथा कृषि समूहहरूको क्षमता अभिवृद्धि : किसान, सरकारी निकाय र स्थानीय तहका लागि एकीकृत बाली तथा जलस्रोत व्यवस्थापन (ICWM) को क्षेत्रमा क्षमता विकास गर्ने । सिंचाइ व्यवस्थापनका लागि जलउपभोक्ता संस्थाहरू (WUAs) को विकास गर्ने । कृषि व्यवसाय, वित्तीय पहुँच र बजार सुविधाका लागि जल उपभोक्ता सहकारी (WUCs) को स्थापना गर्ने । दीगो प्रणाली सञ्चालन गर्न ३३% महिला तथा १०% बन्चित वर्गको समूहलाई तालिम प्रदान गर्ने । राष्ट्रिय रूपमा प्रयोग गर्नका लागि ICWM मार्गचित्र र तालिम मोड्युलहरू निर्माण गर्ने ।

उपलब्धि ३ : आधुनिक कृषि प्रणाली तथा मूल्य श्रृंखला सुविधा प्रवर्द्धन : जलवायु-स्मार्ट कृषि प्रणाली, यान्त्रीकरण र आधुनिक प्रविधिको प्रयोग प्रवर्द्धन गर्ने । बालीनाली भण्डारण, प्रशोधन र बजार पहुँच सुधारद्वारा मूल्य शृंखलाको विकास गर्ने । मौसम, बाली योजना तथा व्यापार सम्बन्धी डिजिटल परामर्श सेवा प्रदान गर्ने । मेसिनरी, कोल्ड स्टोरेज र डिजिटल सूचना बोर्डले जलउपभोक्ता संस्था/जलउपभोक्ता सहकारीलाई सहयोग गर्ने । कृषि उपकरणमा ५०% तथा सुविधामा १५% अनुदानसहित वित्तीय सहायता गर्ने ।

आयोजना व्यवस्थापन संरचना

आयोजना नेपाल सरकारको संघीय प्रणाली अन्तर्गत संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय स्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।

१. संघीय स्तर

ऊर्जा, जल स्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय कार्यकारी निकायको रूपमा रहने छ । सिंचाइ तथा जल स्रोत विभाग र कृषि विभागले आयोजना कार्यान्वयन गर्ने छन् । उर्जा जलस्रोत तथा सिंचाइ सचिवको अध्यक्षतामा हुने आयोजना संचालक समितिले निरिक्षण र निर्देशन गर्ने छ । संचालक समितिमा राष्ट्रिय योजना आयोग, अर्थ मन्त्रालय, जलस्रोत तथा सिंचाइ विभाग, कृषि विभाग र प्रादेशिक मन्त्रालयका प्रतिनिधिहरु रहने छन् । यो आयोजना दुईवटा आयोजना व्यवस्थापन एकाइहरूबाट सञ्चालन हुनेछन् एक जलस्रोत तथा सिंचाइ विभागमा रहने केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय (CPMO) र दोस्रो कृषि विभागमा रहने केन्द्रीय कृषि व्यवस्थापन कार्यालय ।

२. प्रादेशिक स्तर

प्रदेशमा रहेका प्रदेश सिंचाइ र भौतिक पुर्वाधार हेर्ने मन्त्रालय र कृषि विकास मन्त्रालय अन्तर्गतको कृषि विकास निर्देशनालय (DOAD) प्रदेश अन्तर्गतका प्रमुख कार्यान्वयन निकाय हुने छन् । संघीय स्तरमा ४ वटा आयोजना कार्यान्वयन एकाइहरु (PIUs) रहने छन् जसले आयोजनाको सिंचाइ र कृषि सम्बद्ध मुख्य जिम्मेवारी बहन गर्ने छन् । ७२ वटा PIUs ले

प्रदेश तथा स्थानीय स्तरमा आयोजना कार्यान्वयन गर्ने छन् । स्थानीय स्तरमा आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चित गर्न सह-आयोजना व्यवस्थापन समितिहरु (SMCs) स्थापना गरी समुदाय तहमा आयोजनाको कार्यान्वयनको सहजीकरण गरिनेछ ।

३. प्रमुख कार्यालयहरूको जिम्मेवारी

केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय (CPMO) समग्र आयोजना कार्यान्वयन र समन्वयको जिम्मेवार निकाय हुने छ । यो निकायले वित्त, पूर्वाधार, तालिम, सञ्चार तथा अनुगमनको डेस्क स्थापना गरी आयोजना कार्यान्वयन गर्ने छ । केन्द्रीय कृषि व्यवस्थापन कार्यालय (CAMO) कृषि सम्बद्ध उपलब्धि हेर्ने छ जसले वित्त, जलवायु-स्मार्ट कृषि, तालिम तथा कृषि वित्त सम्बन्धी व्यवस्थापन गर्न समर्पित डेस्क स्थापना गर्ने छ । यस आयोजनाले सबै तहमा जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै संघीय निकायहरूले प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्नेछन् भने प्रदेश निकायहरूले कार्यान्वयनमा केन्द्रित हुने छन् ।

गुनासो सम्बोधन संयन्त्र (GRM) को संक्षिप्त विवरण

गुनासो सम्बोधन संयन्त्र (GRM) आयोजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा उठ्ने वातावरणीय र सामाजिक मुद्धा सम्बोधन गर्न बनाइएको संयन्त्र हो । यसले आयोजनाका पक्षहरूबाट भएका प्रतिबद्धता अनुसार कार्य नहुँदा उत्पन्न गुनासाहरूको प्रभावकारी रूपमा समाधान सुनिश्चित गर्नका लागि कार्य गर्ने छ ।

गुनासो सम्बोधनको तीन-तहमा रहने छ :

स्थानीय (फिल्ड) तह : यो तहमा प्राप्त गुनासाहरु साइट इन्जिनियर, सामुदायिक सहजकर्ता र आदिवासी प्रतिनिधिहरु सम्मिलित टोलीद्वारा समाधान गरिने छ । यो तहमा प्राप्त हुने गुनासो ७ दिनभित्र समाधान गर्नु पर्ने हुन्छ । समाधान हुन नसकेमा सह-आयोजना व्यवस्थापन समिति तहमा पठाइने छ ।

सह-आयोजना (SMC) तह : यो तहमा सह-आयोजना प्रमुखको अध्यक्षतामा गुनासो सम्बोधन समिति (GRC) हुन्छ । यसले गुनासो सम्बोधन प्रकृया अवलम्बन गरी १५ दिन भित्र गुनासो सम्बोधन गर्नु पर्ने हुन्छ । संस्थागत विकास एकाइले गुनासो अभिलेख राखी अनुगमन गर्ने छ । गुनासो समाधान नभएमा केन्द्रीय आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय (CPMO) तहमा पठाइने छ ।

केन्द्रीय (CPMO) तह : आयोजना निर्देशकको अध्यक्षतामा केन्द्रीय तहमा गुनासो सम्बोधन समिति रहने छ । सुरक्षा समन्वय अधिकृत (Safeguard Liaison Officer) ले गुनासो अभिलेख तथा प्रतिवेदन व्यवस्थापन गर्ने छ । यो तहमा पनि १५ दिनभित्र निर्णय गर्नु पर्ने छ । साथै गुनासो पेस गर्ने व्यक्तिलाई कुनै पनि चरणमा कानूनी उपचार खोज्ने अधिकार सुरक्षित हुनेछ ।

गुनासो सम्बोधन संयन्त्र

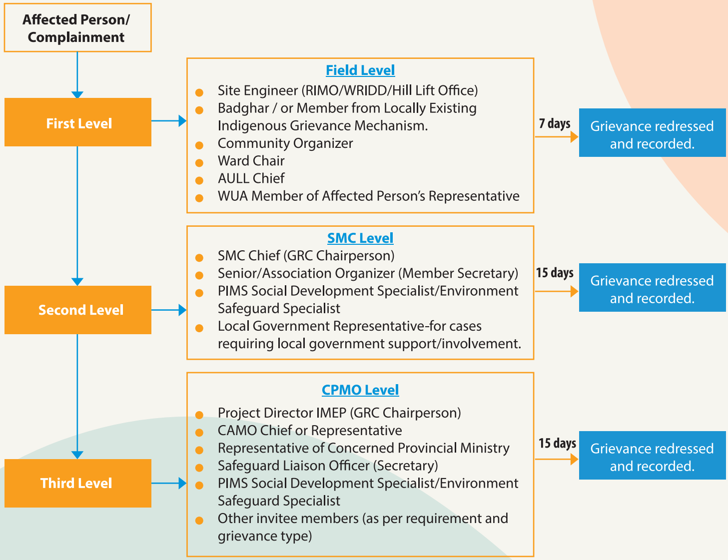

लागत र वित्तीय व्यवस्था

आयोजनाको कुल अनुमानित लागत १३३.६४ मिलियन अमेरिकी डलर हो, जसको विस्तृत विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

लागत अनुमानको सक्षिप्त विवरण (मिलियन अमेरिकी डलर)

वस्तु	**रकम**
क. आधारभूत लागत	**१०६.०५**
१. सिंचाइ पूर्वाधार आधुनिकीकरण	८४.०७
२. सिंचाइ तथा कृषि निकायहरूको क्षमता अभिवृद्धि र किसान संगठन सुदृढीकरण	३.०१
३. आधुनिक कृषि तथा मूल्य शृंखला सुविधाहरूको परिचय	१०.३०
४. आयोजना व्यवस्थापन	८.६७
ख. आकस्मिकता	**२०.९६**
ग. कार्यान्वयन अवधिको वित्तीय शुल्क	**६.६३**
कुल (क+ख+ग)	**१३३.६४**

आधारभूत लागतका आधारमा लागत अनुमान तयार पारिएको छ । यसमा आकस्मिक व्यय र कार्यान्वयन अवधिका वित्तीय लागतहरूलाई ध्यानमा राखेर तयार गरिएको छ । आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्न आवश्यक परेमा लागत समायोजन र पुनरावलोकन गरिनेछ ।

वित्तीय योजना संक्षेप

आयोजनाको कुल १३३.६४ मिलियन अमेरिकी डलरको वित्तीय स्रोत निम्नानुसार रहनेछ :

वित्तीय स्रोत	रकम (मिलियन अमेरिकी डलर)	कुलमा भाग (%)
एशियाली विकास बैंक (साधारण पूँजी स्रोत - सहुलियत ऋण)	८५.००	६३.६०
साउदी विकास कोष (ऋण)	३०.००	२२.४५
सरकारको योगदान	१६.१४	१२.०८
लाभग्राहीहरूको योगदान	२.५०	१.८८
कुल	१३३.६४	१००.००

यस वित्तीय संरचनाले अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय संस्थाहरु, सरकार र स्थानीय लाभग्राहीहरूबीच सन्तुलित योगदान सुनिश्चित गरी आयोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सहयोग पुर्‍याउनेछ ।

संगठनको विस्तृत संरचना

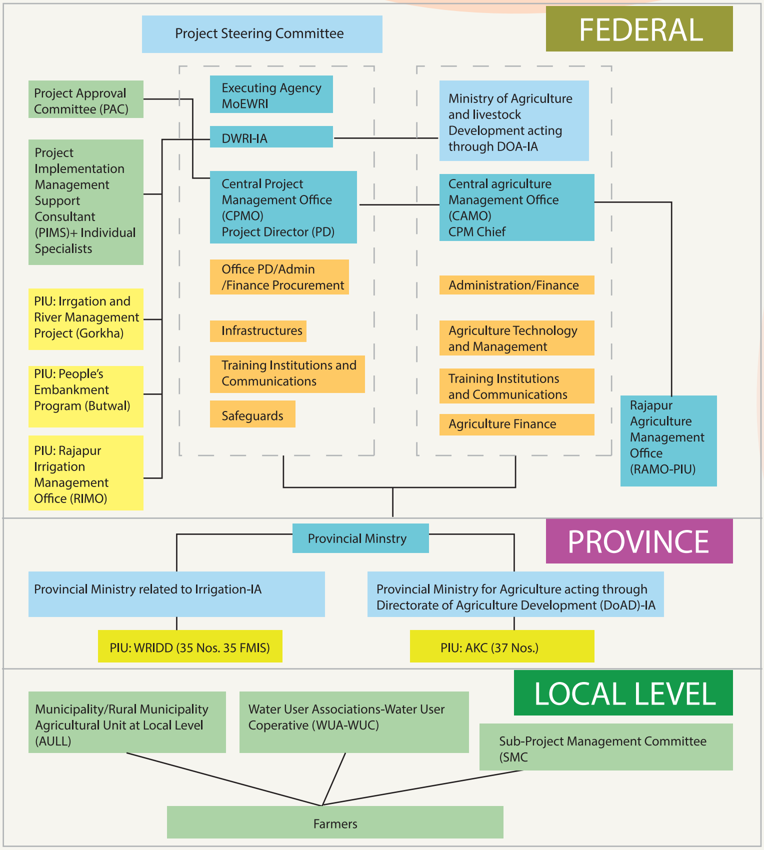

Irrigation Modernization Enhancement Project (IMEP)

IMEP Staff

SN	Name of staff	Designation	Mobile Number
1	Gopal Sharma	Project Director	9851146599
2	Madhav Koirala	Sr. Divisional Engineer	9843718923
3	Palpasa Maharjan	Sr. Divisional Engineer	9841377254
4	Bal Bahadur Gharti	Sr. Sociologist	9866843456
5	Ramila Shresth	Account Officer	9851192452
6	Anish Pradhan	Engineer	9748276113
7	Grishma Acharya	Engineer	9842352220
8	Bimala Budhathoki	Engineer	9846262904
9	Laxmi BK	Sociologist	9841111688
10	Shovakar Acharya	N.Subba	9841362025
11	Goma Uprety	Com. Operator	9843359440
12	Urmila Ojha	Com. Operator	9849482263
13	Bimala Panthi	Kharidar	9843930539
14	Indu Aryal	Supervisor	9849280707
15	Sabin Maharjan	Supervisor	9818484845
16	Dipendra Basnet	Driver	9841843157
17	Suwas Thapa	Driver	9843335099
18	Binaya Chaudhari	Driver	9823858089
19	Anita Jha	Support Staff	9849366116
20	Durga Rokka	Support Staff	9841641326
21	Binod Khadka	Support Staff	9762510341

Federal Office

SN	Name	Designation	Federal Office	Mobile
1	Ram krishna Ghorasaini	Chief	Rajapur Irrigation Management Office, Bardiya	9858031730

WRIDD Office

SN	Name	Designation	WRIDD	Mobile	Office Number
1	Kendra K. Limbu	Div Chief	Panchthar	9849237250	024-520175
2	Saroj Karki	Div Chief	Terhathum	9852021167	026-460175
3	Meghraj Gyawali	Div Chief	Ilam	9851192715	027-520064
4	Mahesh Yadav	Div Chief	Khotang	9851170719	036-420225
5	Ananda Jha	Div Chief	Sunsari	9852026647	025-560218
6	Sailesh Pokharel	Div Chief	Jhapa	9852033066	023-455628
7	Purushotam Sah	Div Chief	Okhaldhunga	9852840211	037-520211
8	Ram Narayan Shrestha	Div Chief	Sankhuwasabha	9851124402	029-561132
9	Ranjit Jha	Div Chief	Morang	9845027405	021-460235
10	Udit Shahi	Div Chief	Udayapur	9851220124	035-420703
11	Dhiraj Pokharel	Div Chief	Dhankuta	9851126993	026-520265
12	Kumar Kislaya Karna	Div Chief	Bhojpur	9852031402	029-420109
13	Vishal Pokharel	Div Chief	Taplejung	9852050876	024-461061
14	Diwakar Prasad	Div Chief	Sindhupalchowk	9851153202	011-620425
15	Hari Prasad Guragai	Div Chief	Chitwan	9855081324	056-520749
16	Krishna Pandey	Div Chief	Sindhuli	9854042105	047-520105
17	Nirmal Dahal	Div Chief	Makwanpur	9840594215	057-520795
18	Govinda Pd. Bhurtel	Div Chief	Rasuwa	9856064248	010-540058
19	Manish Maharjan	Div Chief	Dhading	9851212490	010-520129
20	Rupesh Mahat	Div Chief	Dolakha	9851045385	049-421175
21	Manoj Thapa Chhetri	Div Chief	Lalitpur	9841557880	
22	Rajkumar Tanukar	Div Chief	Kathmandu	9851215864	01-4354722
23	Ghanshyam Karki	Div Chief	Bhaktapur	9851110982	016618550
24	Binay Poudel	Div Chief	Kavre	9841346917	011-490461
25	Thal Bahadur Tamang	Div Chief	Nuwakot	9851150909	010-560002
26	Madhab Dev	Div Chief	Parsa	9855037010	051-525541
27	Husmat Ansari	Div Chief	Siraha	9852845600	046-520156
28	Shyam Kishor Saphi	Div Chief	Dhanusa	9853037010	041-523176
29	Bhakta Lal Karn	Div Chief	Rautahat	9855040260	055-520162
30	Arun Yadav	Div Chief	Sarlahi	9854080222	046-520156
31	Ram Kumar Khang	Div Chief	Bara	9845452998	9845452998
32	Raman Shah	Div Chief	Saptari	9852821552	031-521124
33	Arun Lal Karna	Div Chief	Mahottari	9844027847	044-520637

वैशाख २०८२ | April/May 2025

बार					
आइतबार SUNDAY		७ 20 सप्तमी	१४ 27 औंसी	२१ 4 सप्तमी	२८ 11 चतुर्दशी
सोमबार MONDAY	१ 14 प्रतिपदा	८ 21 अष्टमी	१५ 28 प्रतिपदा	२२ 5 अष्टमी	२९ 12 पूर्णिमा
मंगलबार TUESDAY	२ 15 द्वितीया	९ 22 नवमी	१६ 29 द्वितीया	२३ 6 नवमी	३० 13 प्रतिपदा
बुधबार WEDNESDAY	३ 16 तृतीया	१० 23 दशमी	१७ 30 तृतीया	२४ 7 दशमी	३१ 14 द्वितीया
बिहीबार THURSDAY	४ 17 चतुर्थी	११ 24 एकादशी	१८ 1 चतुर्थी	२५ 8 एकादशी	
शुक्रबार FRIDAY	५ 18 पञ्चमी	१२ 25 द्वादशी	१९ 2 पञ्चमी	२६ 9 द्वादशी	
शनिबार SATURDAY	६ 19 षष्ठी	१३ 26 त्रयोदशी	२० 3 षष्ठी	२७ 10 त्रयोदशी	

१ - नव वर्ष २०८२ । ११ - लोकतन्त्र दिवस । १२ - विसं २०७२ सालको महाभुकम्पको सम्झना । १४ - मातातीर्थ औंसी (आमाको मुख हेर्ने दिन) । १८ - अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक दिवस । २६ - कानुन दिवस । २९ - बुद्ध जयन्ती/उभौली पर्व*

जेठ २०८२ | May/June 2025

बार					
आइतबार SUNDAY		४ 18 षष्ठी	११ 25 त्रयोदशी	१८ 1 षष्ठी	२५ 8 द्वादशी
सोमबार MONDAY		५ 19 सप्तमी	१२ 26 चतुर्दशी	१९ 2 सप्तमी	२६ 9 त्रयोदशी
मंगलबार TUESDAY		६ 20 अष्टमी	१३ 27 औंसी	२० 3 अष्टमी	२७ 10 चतुर्दशी
बुधबार WEDNESDAY		७ 21 नवमी	१४ 28 प्रतिपदा	२१ 4 नवमी	२८ 11 पूर्णिमा
बिहीबार THURSDAY	१ 15 तृतीया	८ 22 दशमी	१५ 29 तृतीया	२२ 5 दशमी	२९ 12 प्रतिपदा
शुक्रबार FRIDAY	२ 16 चतुर्थी	९ 23 एकादशी	१६ 30 चतुर्थी	२३ 6 एकादशी	३० 13 द्वितीया
शनिबार SATURDAY	३ 17 पञ्चमी	१० 24 द्वादशी	१७ 31 पञ्चमी	२४ 7 एकादशी	३१ 14 तृतीया

१५ - गणतन्त्र दिवस* । १८ सिथि नखः । २१ - जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत उन्मुलन राष्ट्रिय दिवस । २२ - विश्व वातावरण दिवस । २४ - निर्जला एकादशी व्रत (तुलसी दल राख्ने) । २८ - कवीर जयन्ती । २९ - विश्व बालश्रम विरुद्ध दिवस

असार २०८२ | June/July 2025

बार					
आइतबार SUNDAY	१ 15 चतुर्थी	८ 22 द्वादशी	१५ 29 चतुर्थी	२२ 6 एकादशी	२९ 13 तृतीया
सोमबार MONDAY	२ 16 पञ्चमी	९ 23 त्रयोदशी	१६ 30 पञ्चमी	२३ 7 द्वादशी	३० 14 चतुर्थी
मंगलबार TUESDAY	३ 17 षष्ठी	१० 24 चतुर्दशी	१७ 1 षष्ठी	२४ 8 त्रयोदशी	३१ 15 पञ्चमी
बुधबार WEDNESDAY	४ 18 सप्तमी	११ 25 औंसी	१८ 2 सप्तमी	२५ 9 चतुर्दशी	३२ 16 षष्ठी
बिहीबार THURSDAY	५ 19 अष्टमी	१२ 26 प्रतिपदा	१९ 3 अष्टमी	२६ 10 पूर्णिमा	
शुक्रबार FRIDAY	६ 20 नवमी	१३ 27 द्वितीया	२० 4 नवमी	२७ 11 प्रतिपदा	
शनिबार SATURDAY	७ 21 एकादशी	१४ 28 तृतीया	२१ 5 दशमी	२८ 12 द्वितीया	

१५ - दहीचिउरा खाने दिन/राष्ट्रिय धान दिवस । २२ - हरिशयनी एकादशी व्रत (तुलसी रोप्ने दिन) । २६ - गुरु पुर्णिमा । २९ - भानु जयन्ती ।

साउन २०८२ | July/August 2025

बार					
आइतबार SUNDAY		४ 20 दशमी	११ 27 तृतीया	१८ 3 नवमी	२५ 10 प्रतिपदा
सोमबार MONDAY		५ 21 एकादशी	१२ 28 चतुर्थी	१९ 4 दशमी	२६ 11 द्वितीया
मंगलबार TUESDAY		६ 22 द्वादशी	१३ 29 पञ्चमी	२० 5 एकादशी	२७ 12 तृतीया
बुधबार WEDNESDAY		७ 23 चतुर्दशी	१४ 30 षष्ठी	२१ 6 द्वादशी	२८ 13 चतुर्थी
बिहीबार THURSDAY	१ 17 सप्तमी	८ 24 औंसी	१५ 31 सप्तमी	२२ 7 त्रयोदशी	२९ 14 पञ्चमी
शुक्रबार FRIDAY	२ 18 अष्टमी	९ 25 प्रतिपदा	१६ 1 अष्टमी	२३ 8 चतुर्दशी	३० 15 सप्तमी
शनिबार SATURDAY	३ 19 नवमी	१० 26 द्वितीया	१७ 2 अष्टमी	२४ 9 पूर्णिमा	३१ 16 अष्टमी

१३ - नाग पञ्चमी । १४ - कल्की जयन्ती/विश्व बाघ दिवस । १५ - खीर खाने दिन । २४ - जनै पूर्णिमा/रक्षा बन्धन । २५ - गाईजात्रा (उपत्यका बिदा)* । २८ - अन्तर्राष्ट्रिय युवा दिवस । ३१ - श्रीकृष्ण जन्माष्टमी

भदौ २०८२ | August/September 2025

बार					
आइतबार SUNDAY	१ 17 नवमी	८ 24 प्रतिपदा	१५ 31 अष्टमी	२२ 7 पूर्णिमा	२९ 14 सप्तमी
सोमबार MONDAY	२ 18 दशमी	९ 25 द्वितीया	१६ 1 नवमी	२३ 8 प्रतिपदा	३० 15 अष्टमी
मंगलबार TUESDAY	३ 19 एकादशी	१० 26 तृतीया	१७ 2 दशमी	२४ 9 द्वितीया	३१ 16 दशमी
बुधबार WEDNESDAY	४ 20 द्वादशी	११ 27 चतुर्थी	१८ 3 एकादशी	२५ 10 तृतीया	
बिहीबार THURSDAY	५ 21 त्रयोदशी	१२ 28 पञ्चमी	१९ 4 द्वादशी	२६ 11 चतुर्थी	
शुक्रबार FRIDAY	६ 22 चतुर्दशी	१३ 29 षष्ठी	२० 5 त्रयोदशी	२७ 12 पञ्चमी	
शनिबार SATURDAY	७ 23 औंसी	१४ 30 सप्तमी	२१ 6 चतुर्दशी	२८ 13 षष्ठी	

७ - बुबाको मुख हेर्ने दिन/कुशे औंसी । ९ - दर खाने दिन । १० - हरितालिका तीज (महिला बिदा) । १२ - ऋषिपञ्चमी व्रत । १५ - गौरा पर्व (सम्बन्धित समुदायलाई बिदा) । २१ - इन्द्रजात्रा (उपत्यका बिदा) । २२ - निजामती सेवा दिवस । ३० - जितियापर्व (पर्व मनाउने महिलाहरुलाई बिदा)

असोज २०८२ | September/October 2025

बार					
आइतबार SUNDAY		५ 21 औंसी	१२ 28 षष्ठी	१९ 5 त्रयोदशी	२६ 12 षष्ठी
सोमबार MONDAY		६ 22 प्रतिपदा	१३ 29 सप्तमी	२० 6 चतुर्दशी	२७ 13 सप्तमी
मंगलबार TUESDAY		७ 23 द्वितीया	१४ 30 अष्टमी	२१ 7 पूर्णिमा	२८ 14 अष्टमी
बुधबार WEDNESDAY	१ 17 एकादशी	८ 24 तृतीया	१५ 1 नवमी	२२ 8 प्रतिपदा	२९ 15 नवमी
बिहीबार THURSDAY	२ 18 द्वादशी	९ 25 चतुर्थी	१६ 2 दशमी	२३ 9 तृतीया	३० 16 दशमी
शुक्रबार FRIDAY	३ 19 त्रयोदशी	१० 26 चतुर्थी	१७ 3 एकादशी	२४ 10 चतुर्थी	३१ 17 एकादशी
शनिबार SATURDAY	४ 20 चतुर्दशी	११ 27 पञ्चमी	१८ 4 द्वादशी	२५ 11 पञ्चमी	

१ - विश्वकर्मा पूजा । ३ -संविधान दिवस । ६ - घटस्थापना/नवरात्र आरम्भ* । १३ - फूलपाती । १४ - महाअष्टमी । १५ - महानवमी । १६ - विजया दशमी । १७ - पापांकुशा एकादशी । २० - कोजाग्रत पूर्णिमा

कार्तिक २०८२ | October/November 2025

आइतबार SUNDAY	३० 16 द्वादशी	२ 19 त्रयोदशी	९ 26 पञ्चमी	१६ 2 द्वादशी	२३ 9 चतुर्थी
सोमबार MONDAY		३ 20 चतुर्दशी	१० 27 षष्ठी	१७ 3 त्रयोदशी	२४ 10 पञ्चमी
मंगलबार TUESDAY		४ 21 औंसी	११ 28 सप्तमी	१८ 4 चतुर्दशी	२५ 11 षष्ठी
बुधबार WEDNESDAY		५ 22 प्रतिपदा	१२ 29 अष्टमी	१९ 5 पूर्णिमा	२६ 12 अष्टमी
बिहीबार THURSDAY		६ 23 द्वितीया	१३ 30 नवमी	२० 6 प्रतिपदा	२७ 13 नवमी
शुक्रबार FRIDAY		७ 24 तृतीया	१४ 31 दशमी	२१ 7 द्वितीया	२८ 14 दशमी
शनिबार SATURDAY	१ 18 द्वादशी	८ 25 चतुर्थी	१५ 1 एकादशी	२२ 8 तृतीया	२९ 15 एकादशी

१ - धनतेरस । २ - काग तिहार/धन्वन्तरी जयन्ती । ३ - लक्ष्मी पूजा/कुकुर तिहार । ५ - गोवर्धन पूजा/गाईगोरु पूजा/म्हपूजा/ने.सं. ११४६ प्रारम्भ । ६ - भाइटीका । ७ - तिहार बिदा ।
१० - छठ पर्व । १५ - तुलसी विवाह । १९ - गुरु नानक जयन्ती (सिख धर्मावलम्बीहरुलाई मात्र) ।
२५ - महागुरु फाल्गुनन्द जयन्ती (किरांत धर्मावलम्बीहरुलाई मात्र)

मंसिर २०८२ | November/December 2025

आइतबार SUNDAY		७ 23 तृतीया	१४ 30 दशमी	२१ 7 तृतीया	२८ 14 दशमी
सोमबार MONDAY	१ 17 त्रयोदशी	८ 24 चतुर्थी	१५ 1 एकादशी	२२ 8 चतुर्थी	२९ 15 एकादशी
मंगलबार TUESDAY	२ 18 त्रयोदशी	९ 25 पञ्चमी	१६ 2 द्वादशी	२३ 9 पञ्चमी	
बुधबार WEDNESDAY	३ 19 चतुर्दशी	१० 26 षष्ठी	१७ 3 त्रयोदशी	२४ 10 षष्ठी	
बिहीबार THURSDAY	४ 20 औंसी	११ 27 सप्तमी	१८ 4 चतुर्दशी	२५ 11 सप्तमी	
शुक्रबार FRIDAY	५ 21 प्रतिपदा	१२ 28 अष्टमी	१९ 5 प्रतिपदा	२६ 12 अष्टमी	
शनिबार SATURDAY	६ 22 द्वितीया	१३ 29 नवमी	२० 6 द्वितीया	२७ 13 नवमी	

३ - बाला चतुर्दशी व्रत/शतबीज छर्ने । ९ – विवाह पञ्चमी ।
१७ - अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्ग दिवस (विशेष क्षमता भएका कर्मचारीलाई मात्र) ।
१८ - उधौली पर्व/धान्यपुर्णिमा/योमरी पुन्हि/ज्यापु दिवस* । २४ - अन्तर्राष्ट्रिय मानव अधिकार दिवस

पुष २०८२ | December 2025/January 2026

आइतबार SUNDAY		६ 21 प्रतिपदा	१३ 28 अष्टमी	२० 4 प्रतिपदा	२७ 11 अष्टमी
सोमबार MONDAY		७ 22 द्वितीया	१४ 29 दशमी	२१ 5 द्वितीया	२८ 12 नवमी
मंगलबार TUESDAY	१ 16 द्वादशी	८ 23 तृतीया	१५ 30 एकादशी	२२ 6 तृतीया	२९ 13 दशमी
बुधबार WEDNESDAY	२ 17 त्रयोदशी	९ 24 चतुर्थी	१६ 31 द्वादशी	२३ 7 चतुर्थी	३० 14 एकादशी
बिहीबार THURSDAY	३ 18 चतुर्दशी	१० 25 पञ्चमी	१७ 1 त्रयोदशी	२४ 8 पञ्चमी	
शुक्रबार FRIDAY	४ 19 औंसी	११ 26 षष्ठी	१८ 2 चतुर्दशी	२५ 9 षष्ठी	
शनिबार SATURDAY	५ 20 प्रतिपदा	१२ 27 सप्तमी	१९ 3 पूर्णिमा	२६ 10 सप्तमी	

५ - तोल ल्होसार । १० - क्रिसमस-डे* । १५ - तमु ल्होसार* ।
१७ - राष्ट्रिय टोपी दिवस/सन् २०२६ आरम्भ । १९ - श्री स्वस्थानी व्रत कथा प्रारम्भ ।
२७ - पृथ्वी जयन्ती / राष्ट्रिय एकता दिवस*

माघ २०८२ | January/February 2026

आइतबार SUNDAY		४ 18 औंसी	११ 25 सप्तमी	१८ 1 पूर्णिमा	२५ 8 सप्तमी
सोमबार MONDAY		५ 19 प्रतिपदा	१२ 26 अष्टमी	१९ 2 प्रतिपदा	२६ 9 अष्टमी
मंगलबार TUESDAY		६ 20 द्वितीया	१३ 27 नवमी	२० 3 द्वितीया	२७ 10 अष्टमी
बुधबार WEDNESDAY		७ 21 तृतीया	१४ 28 दशमी	२१ 4 तृतीया	२८ 11 नवमी
बिहीबार THURSDAY	१ 15 द्वादशी	८ 22 चतुर्थी	१५ 29 एकादशी	२२ 5 चतुर्थी	२९ 12 दशमी
शुक्रबार FRIDAY	२ 16 त्रयोदशी	९ 23 पञ्चमी	१६ 30 द्वादशी	२३ 6 पञ्चमी	
शनिबार SATURDAY	३ 17 चतुर्दशी	१० 24 षष्ठी	१७ 31 त्रयोदशी	२४ 7 षष्ठी	

१ - माघे संक्रान्ति* । २ - राष्ट्रिय भुकम्प सुरक्षा दिवस । ५ - सोनाम ल्होसार* ।
९ - वसन्तपञ्चमी व्रत/सरस्वती पूजा (शिक्षण संस्था बिदा) । १६ - शहीद दिवस* ।
१८ - श्री स्वस्थानी व्रत समाप्ती

फागुन २०८२ | February/March 2026

आइतबार SUNDAY		३ 15 त्रयोदशी	१० 22 पञ्चमी	१७ 1 त्रयोदशी	२४ 8 पञ्चमी
सोमबार MONDAY		४ 16 चतुर्दशी	११ 23 षष्ठी	१८ 2 चतुर्दशी	२५ 9 षष्ठी
मंगलबार TUESDAY		५ 17 औंसी	१२ 24 सप्तमी	१९ 3 पूर्णिमा	२६ 10 सप्तमी
बुधबार WEDNESDAY		६ 18 प्रतिपदा	१३ 25 नवमी	२० 4 प्रतिपदा	२७ 11 अष्टमी
बिहीबार THURSDAY		७ 19 द्वितीया	१४ 26 दशमी	२१ 5 द्वितीया	२८ 12 नवमी
शुक्रबार FRIDAY	१ 13 एकादशी	८ 20 तृतीया	१५ 27 एकादशी	२२ 6 तृतीया	२९ 13 दशमी
शनिबार SATURDAY	२ 14 द्वादशी	९ 21 चतुर्थी	१६ 28 द्वादशी	२३ 7 चतुर्थी	३० 14 दशमी

३ - महाशिवरात्री*/नेपाली सेना दिवस । ६ - ग्याल्पो ल्होसार* । ७ - प्रजातन्त्र दिवस* ।
१८ - फागु पुर्णिमा (पहाडी जिल्ला बिदा) । १९ - फागु पुर्णिमा (तराई जिल्ला बिदा) ।
२४ - अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस*

चैत्र २०८२ | March/April 2026

आइतबार SUNDAY	१ 15 एकादशी	८ 22 चतुर्थी	१५ 29 एकादशी	२२ 5 तृतीया	२९ 12 दशमी
सोमबार MONDAY	२ 16 द्वादशी	९ 23 पञ्चमी	१६ 30 द्वादशी	२३ 6 चतुर्थी	३० 13 एकादशी
मंगलबार TUESDAY	३ 17 त्रयोदशी	१० 24 षष्ठी	१७ 31 त्रयोदशी	२४ 7 पञ्चमी	
बुधबार WEDNESDAY	४ 18 चतुर्दशी	११ 25 सप्तमी	१८ 1 चतुर्दशी	२५ 8 षष्ठी	
बिहीबार THURSDAY	५ 19 औंसी	१२ 26 अष्टमी	१९ 2 पूर्णिमा	२६ 9 सप्तमी	
शुक्रबार FRIDAY	६ 20 द्वितीया	१३ 27 नवमी	२० 3 प्रतिपदा	२७ 10 अष्टमी	
शनिबार SATURDAY	७ 21 तृतीया	१४ 28 दशमी	२१ 4 द्वितीया	२८ 11 नवमी	

४ - घोडेजात्रा (उपत्यका बिदा)* । १२ - चैते दशैं । १३ - श्री राम नवमी* ।
१७ - महावीर जयन्ती (जैन धर्मावलम्बीहरुलाई मात्र)।

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)

ADB

Date ....

नेपाल सरकार
ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जलस्रोत तथा सिंचाइ विभाग
सिंचाइ आधुनिकीकरण अभिवृद्धि आयोजना (IMEP)
जावलाखेल, ललितपुर, नेपाल
इमेलः cmiasp.af@gmail.com

ADB